

Uwarunkowania prawne termicznej utylizacji odpadów komunalnych w świetle znowelizowanych przepisów - proces inwestycyjny

r. pr. Tomasz Dobrzyński

Warszawa, 13 – 14 listopada 2019 r.

Plan prezentacji

- Kancelaria CWW – o nas
- Regulacje prawne
- Nowelizacja ustawy o odpadach
- Nowa definicja instalacji komunalnych/ zniesienie regionalności instalacji
- Koniec z wpisem w WPGO
- Harmonogram dla wpisu na listę ministerialną instalacji wpisanych uprzednio w WPGO
- Wykaz instalacji przekazywanych przez marszałka województwa do ministra właściwego do spraw środowiska
- Nowe spalarnie
- Obowiązki podmiotów ujętych na liście ministerialnej
- Zakaz termicznego przekształcania odpadów
- Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)
- Zmiana ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku
- Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych - strony postępowania
- Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych – najważniejsze zmiany w procedurze
- Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych - uproszczenie procedury (załączniki)
- Podsumowanie

Kancelaria CWW – o nas

Profesjonalizm

- Jedna z największych kancelarii prawnych na Dolnym Śląsku.
- 20 lat funkcjonowania na rynku prawniczym i doświadczeń w branży energetycznej.
- Zespół wykwalifikowanych specjalistów z zakresu prawa energetycznego, w tym ciepłownictwa.
- Bogate doświadczenie w obsłudze inwestycji na rynku energetycznym i komunalnym.
- Obsługa prawna w języku angielskim, niemieckim i francuskim.

Partnerstwo

- Wieloletni partner Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie.
- Współpraca z organizacjami i instytucjami branżowymi (TGEP, PTEZ, IEO).

Zaufanie

- Wyróżnienia w corocznym międzynarodowym rankingu THE LEGAL 500.
- Uczestnictwo w pracach legislacyjnych w charakterze eksperta na poziomie krajowym i unijnym.
- Wdrożenie systemu bezpieczeństwa informacji opartego o normy ISO 27001:2007 oraz ISO 9001:2008.

Regulacje prawne

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. **o odpadach** (Dz.U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.), dalej jako „**ustawa o odpadach**”;
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579), dalej jako „**nowelizacja ustawy o odpadach**”;
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 r. ze zm.), dalej jako „**ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach**”;
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), dalej jako „**Kodeks postępowania administracyjnego**”;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz.1839);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 630 ze zm.), dalej jako „**ustawa o udostępnianiu informacji**”.

Nowelizacja ustawy o odpadach

Nazwa:

- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579), dalej jako „**nowelizacja ustawy o odpadach**”.

Zmiana:

- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 542 z późn. zm.).

Wejście w życie:

- 6 września 2019 r.,
- wyjątek w omawianym zakresie: art. 6 pkt 15 w zakresie art. 35b ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2020 r.,
- odpady komunalne oraz odpady pochodzące z przetwarzania odpadów komunalnych przekształca się termicznie wyłącznie w instalacjach ujętych na liście, określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 - **przepis dotyczy wyłącznie instalacji już istniejących.**

Cel:

- usprawnienie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Nowa definicja instalacji komunalnych/ zniesienie regionalności instalacji

RIPOK

(Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych)

Trudności interpretacyjne:

- Czy RDF to odpad komunalny?
- Czy spalarnie RDF są RIPOKami?

Koniec z wpisem w WPGO

Uzależnienie realizacji
inwestycji ITPOK/
prowadzenia ITPOK

Przed nowelizacją - wpis do
WPGO
art. 38 i 38a ustawy o odpadach
(uchylone)

Po nowelizacji - wpis na liście ministerialnej
art. 35b ust. 2 i 3 ustawy o odpadach

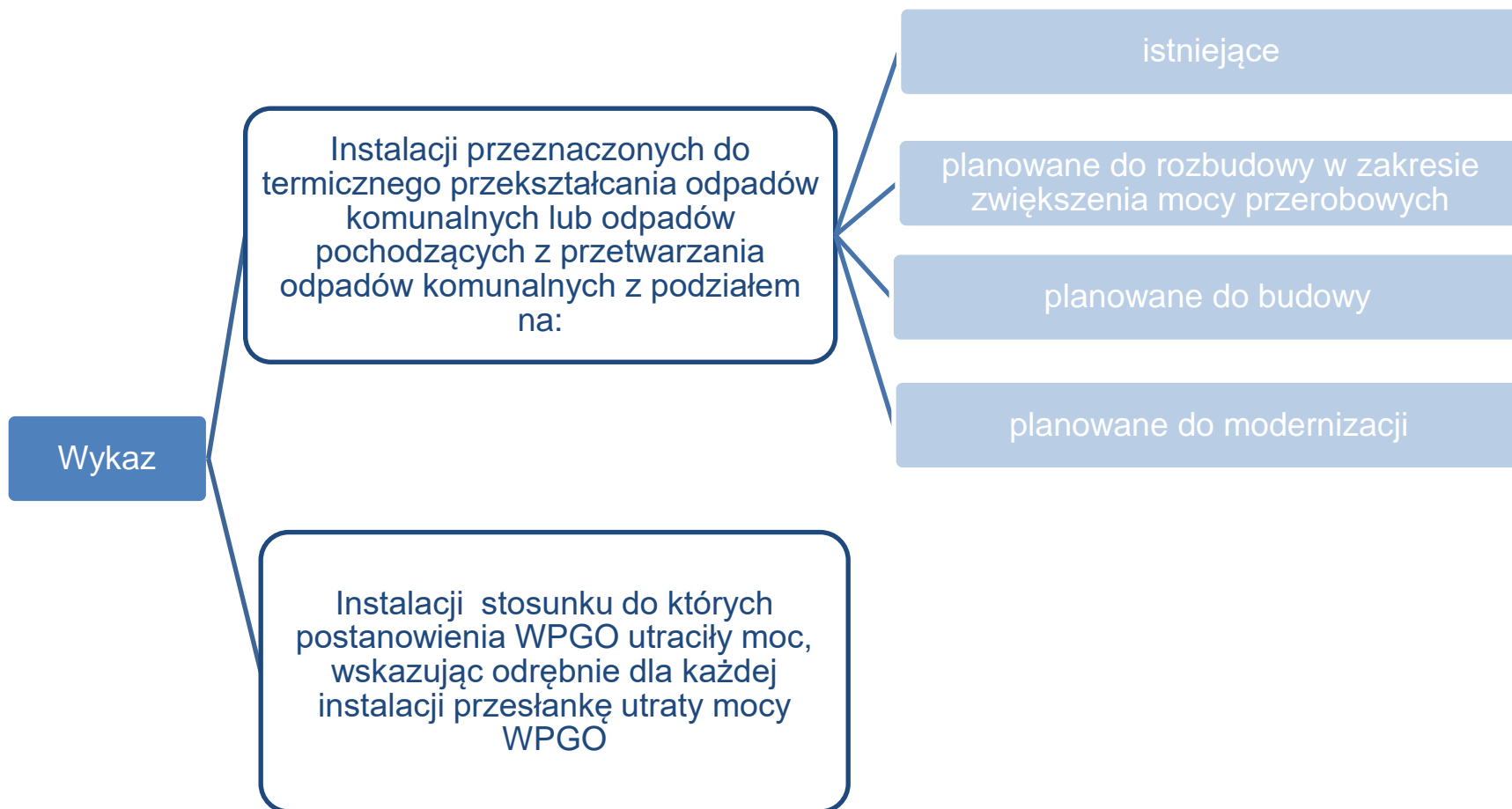
Odpady przekształca się termicznie wyłącznie w instalacjach ujętych na liście wydanej w formie rozporządzenia.

*Jeżeli instalacja nie została ujęta na liście odmawia się wydania dla tej instalacji **decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę, pozwolenia zintegrowanego lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów w tej instalacji.***

Harmonogram dla wpisu na listę ministerialną instalacji wpisanych uprzednio w WPGO

Wykaz instalacji ujętych w rozporządzeniu przez ministra właściwego do spraw środowiska

Nowe spalarnie

- **Brak trybu**, na podstawie którego nowy podmiot, nie ujęty wcześniej w WPGO mógłby zostać wpisany na listę ministerialną.
- Hipotetyczną podstawą wpisu wniosek na podstawie **art. 241** Kodeksu postępowania administracyjnego.
- Minister właściwy do spraw środowiska jest zobowiązany do zapewnienia:
 - nieprzekraczania **30% udziału masy termicznie przekształcanych odpadów komunalnych** oraz odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych na terenie kraju w stosunku do masy wytworzonych odpadów komunalnych na terenie kraju,
 - hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
 - celami w zakresie gospodarki odpadami.
- **W miejsce wykreślanych instalacji z listy** mogą zostać wpisane inne instalacje przeznaczone do termicznego przekształcania odpadów komunalnych lub odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych.

Obowiązki podmiotów ujętych na liście ministerialnej

Obowiązek złożenia ministra właściwego do spraw środowiska informacji o stanie zaawansowania realizacji poszczególnych etapów inwestycji.

Zakres danych	<ul style="list-style-type: none">➤ imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby podmiotu realizującego inwestycję,➤ adres realizowanej inwestycji,➤ planowany harmonogram realizacji poszczególnych etapów inwestycji ze wskazaniem ich terminów,➤ wykaz uzyskanych decyzji administracyjnych związanych z realizacją inwestycji,➤ stan zaawansowania prac budowlanych,➤ oświadczenie potwierdzające, że dane zawarte w tej informacji są zgodne ze stanem faktycznym,➤ inne istotne informacje.
Wykreślenie z listy	<ul style="list-style-type: none">➤ opóźnienie w realizacji inwestycji o co najmniej 2 lata w odniesieniu do harmonogramu,➤ złożenie wniosku do ministra właściwego do spraw środowiska o wykreślenie z listy.

Zakaz termicznego przekształcania odpadów

Art. 158 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie:

Zakaz, przekazywania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcania, chyba że:

- gmina, z której są odbierane te odpady, prowadzi selektywne zbieranie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne kierowane są do spalarni odpadów lub współspalarni odpadów finansowanych ze środków Unii Europejskiej lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez okres niezbędny do zapewnienia trwałości projektu.

Za naruszenie powyższego zakazu grozi pieniężna kara administracyjna w wysokości od 5 000 zł do 1 000 000 zł.

Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)

Zmiany w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami dla przedsiębiorstw oraz organów Inspekcji Ochrony Środowiska:

- obowiązek złożenia wniosku o wpis do rejestru w formie papierowej wyłącznie dla przedsiębiorców zagranicznych, którzy nie ustanowili osoby upoważnionej do ich reprezentowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- obowiązek przekazywania dokumentów potwierdzających zbieranie, odzysk oraz recykling odpadów opakowaniowych, odpadów powstałych z olejów smarowych i opon, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, a także zużytych baterii i akumulatorów,
- obowiązek prowadzenia samodzielnej rejestracji Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przez gminę w BDO,
- obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów, sprawozdawczości oraz rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami, w formie elektronicznej za pomocą BDO.

Zmiana ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku

Nazwa:

- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1712).

Zmiana:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane,
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Wejście w życie:

- 24 września 2019 r.

Cel:

- zapewnienie zgodności polskiego prawa z wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Przepisy przejściowe:

- sprawy wszczęte na podstawie dotychczasowych przepisów, a niezakończonych przed wejściem ustawy (24 września 2019 r.) stosuje się przepisy dotychczas obowiązujące,
- wyjątki: art. 63 i 64 ust. 1 i 3a, a także art. 65 i 74 ust. 3b-3h oraz art. 84 ust. 1 i 1a i art. 86d powyższej ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą.

Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych – strony postępowania

Dotychczasowy stan prawny

Działki przylegające bezpośrednio do działek, na których ma być realizowane przedsięwzięcie.

- Działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub funkcjonowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska.
- Działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Brak odpowiedniej procedury.

Teren oddziaływania
art.74 ust. 3a pkt 1.

Podmioty legitymujące się
intereselem prawnym
art. 74 ust. 3a pkt 2 i 3.

Nieuregulowany lub nieujawniony
stan prawny nieruchomości
sąsiadujących.

Nowy stan prawny

Przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu.

- Działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska.
- Działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Zastosowanie znajduje art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego - zawiadamiane stron w formie publicznego obwieszczenia lub innej zwyczajowo przyjętej formie.

Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych - najważniejsze zmiany w procedurze

ZMIANY W POSTĘPOWANIU O WYDANIE DECYZJI O UWARUNKOWANIACH ŚRODOWISKOWYCH.

<p>Przesłanka etapowości oraz termin ważności decyzji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak dotychczasowej przesłanki wykazania etapowości przedsięwzięcia w przypadku ubiegania się o stanowisko, że aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, które umożliwiało wykorzystanie środowiskowej w ciągu 10 lat, od dnia w którym stała się ostateczna. ➤ Wniosek, o zajęcie stanowiska składa się do organu nie wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.
<p>Zawieszenie oraz umorzenie postępowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wprowadzenie możliwości zawieszenia oraz umorzenia postępowania w sprawie wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia, jeżeli nie zagraża to interesowi społecznemu. Po 3 latach żądanie wszczęcia postępowania uważa się za wycofane, jeżeli nie zwróci się o ponowne podjęcie postępowania.
<p>Organ kompetentny do wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla inwestycji gminnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przeniesienie kompetencji z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na gminy do wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dotyczącej inwestycji, dla których gmina lub podmiot od niej zależny jest inwestorem.
<p>Brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W przypadku gdy organ uzna, że nie ma potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie wydaje w tej sprawie postanowienia, tylko od razu wydaje decyzję uwarunkowaniach środowiskowych.

Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych – uproszczenie procedury (załączniki)

PRZEPIS	DOTYCHCZASOWE BRZMIENIE	NOWE BRZMIENIE
Obowiązek załączenia poświadczonej przez właściwy organ kopii mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz przewidywany obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.	Wyłącznie w formie papierowej.	W formie papierowej lub elektronicznej.
Obowiązek załączenia do wniosku wypisu z rejestru gruntów.	Obowiązek załączenia kopii wypisu z rejestru gruntów, gdy liczba stron postępowania będzie większa niż 20 dopiero na etapie składania raportu.	Zwolnienie z obowiązku załączenia kopii wypisu z rejestru gruntów, gdy liczba stron postępowania będzie większa niż 10 z wyjątkiem sytuacji gdy organ poweźmie wątpliwości co do liczby stron.
Obowiązek przygotowania, w procedurze transgranicznego oddziaływania na środowisko, niezbędnej dokumentacji.	W języku każdego państwa na którego terytorium może oddziaływać przedsięwzięcie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oddziaływanie na 1 lub 2 państwa → w językach urzędowych tych państw. ➤ Oddziaływanie na więcej niż 2 państwa → w języku angielskim lub w języku urzędowym państwa uczestniczącego w procedurze. Wyjątek: w przypadku gdy możliwość wystąpienia takiego oddziaływania dotyczy państwa, z którym Rzeczpospolitą Polską wiąże umowa międzynarodowa regulująca procedurę transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko - także w języku urzędowym tego państwa.

Podsumowanie

- Wprowadzenie definicji instalacji komunalnych, dla których ma być prowadzona lista przez marszałka województwa. Zakres pojęciowy instalacji komunalnych nie zawiera instalacji termicznego przekształcania odpadów, co rozwiewa dotychczasowe wątpliwości interpretacyjne.
- Lista instalacji termicznego przekształcania odpadów zostanie wydana przez ministra właściwego do spraw środowiska w drodze rozporządzenia (do dnia 31 lipca 2020 r.), nie jest przewidziana żadna procedura odwoławcza.
- Ujęcie instalacji na tej liście będzie warunkowało możliwość uzyskania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, pozwolenia na budowę, pozwolenia zintegrowanego lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów dla tej instalacji, a także prowadzenie instalacji.
- Tryb wpisywania nowych instalacji pozostaje do tej pory niejasny.
- Wprowadzono znaczne uproszczenia w procedurze wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- Ułatwiono możliwość przedłużenia możliwości wykorzystania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do lat 10.

Dziękuję za uwagę

Tomasz Dobrzyński
wspólnik | radca prawny
tel. +48 500 188 388
td@cww.pl

